



## ת"ד 6731/08/13 - מדינת ישראל נגד חיים מרדכי הלטובסקי ע"י

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

ת"ד 6731-08-13 מדינת ישראל נ' הלטובסקי  
בפני כבוד השופט דן סעדון

בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד מיכל לוי

המאשימה

נגד

חיים מרדכי הלטובסקי ע"י עו"ד ציון גבאי

הנאשם

### הכרעת דין

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של אי מתן זכות קדימה לרכב הבא ממול, נהיגה בחוסר זהירות ובדרך הגורמת נזק וכן עבירות של אי מסירת הודעה על תאונה ואי מסירת פרטים. על פי עובדות כתב האישום נהג הנאשם ברכב ברחוב כהנמן בני ברק מדרום לצפון, הגיע לצומת עם רחוב התעשייה (להלן: "הצומת") ופנה שמאלה. אותה עת הגיע הנהג המעורב (להלן: "הנפגע") מכיוון הנסיעה המנוגד לכיוון נסיעת הנאשם לעבר הצומת כאשר הוא רכוב על קטנוע. במהלך הפנייה שמאלה, חסם הנאשם את נתיב נסיעתו של הנפגע והלה בלם החליק ונחבל. על פי האמור בכתב האישום התנגשו כלי הרכב של הנאשם והנפגע. הנאשם עזב את זירת התאונה מבלי להודיע למשטרה ומבלי למסור את פרטיו לנפגע.

2. הנאשם כפר באחריותו לקרות התאונה, בהיותו "מעורב" בתאונה ובכך שבגדר התאונה היה מגע בין כלי הרכב. לשיטתו, כיוון שאינו "מעורב" בתאונה אינו חב בחובת הודעה למשטרה או מסירת פרטים לנפגע.

### פרשת התביעה

3. ע"ת 1 השוטרת נועה שט הגיעה לזירה לאחר התאונה וערכה דוח פעולה. על פי האמור בדוח הפעולה, היא פגשה בנפגע ומתשובותיו עלה כי לא היה מגע בין קטנועו של הנפגע לרכב הנאשם.

4. ע"ת 2, הנפגע, העיד כי נסע בנתיב הימני ברחוב השומר בנסיעה "איטית" של 50-60 קמ"ש. משמאלו ומלפניו הייתה משאית שחסמה את שדה הראייה. כאשר הגיע לצומת הבחין הנפגע בנאשם הפונה שמאלה, או מנסה לבצע פרסה. הוא בלם את קטנועו והחליק. לטענתו פגע עם הקטנוע בחלקו הקדמי ימני של הרכב ונחבל. הנפגע ציין כי אינו זוכר את פני הנאשם מן התאונה. עד ראיה לתאונה מסר לנפגע את מספר הרכב של הנאשם. הנפגע פנה למשטרה ושם נמסרו לו פרטי הנאשם. הנפגע פנה טלפונית לנאשם בבקשה למסור פרטיו אולם הנאשם דחה את הבקשה



בנימוק כי הוא אינו "מעורב" בתאונה.

5. ע"ת 3, שלומי חג'ג', היה עד ראיה לתאונה. הוא נסע לפני קטנוע הנפגע מרחק של 4-5 מ'. משמאל עמדה משאית בזווית מסוימת. לדבריו, בעת התאונה היה קטנוע הנפגע בנתיב הימני. הוא הבחין ברכב הנאשם חוסם לחלוטין את נתיב נסיעת הנפגע, בבלימת קטנוע הנפגע, בהחלקתו ובנפילת הנפגע. העד ציין כי לא ראה אם היה מגע בין כלי הרכב. העד אישר כי המשאית שעמדה בצד שמאל בעצירה מוחלטת. משאית זו חסמה חלק משדה הראייה של הנאשם בדרכו לפנות שמאלה. העד ציין כי מהירות נסיעתו של הנפגע עובר לתאונה הייתה סבירה ביחס לתנאי הדרך.

6. הנאשם ויתר על חקירת הבוחן מר בועז חג'בי ובהסכמה הוגשה חוות דעתו של עד זה ושרטוטים פרי עטו.

### פרשת ההגנה

7. במסגרת פרשת ההגנה העיד הנאשם כי נסע מעסקו מרחק של מספר מאות מטרים עד הצומת ושם "זחל" כלשונו שמאלה לתוך הרחוב ואז הופיע קטנוע הנפגע בנסיעה שתוארה "מהירה". הנפגע בלם, החליק ונפל וזאת ללא מגע בין כלי הרכב. מהיעדר מגע בין כלי הרכב הסיק הנאשם כי אינו "מעורב" בתאונה ועל כן אינו חב בדיווח על התאונה או במסירת פרטיו לנפגע. דברים ברוח זו אמר הנאשם לנפגע כאשר זה ביקש לקבל את פרטיו ("אני לא אתן לך את הפרטים כי לא היה בינינו שום מגע" ע' 12 ש' 12). הוא אישר כי בעת ביצוע פנייה שמאלה הייתה זכות הקדימה לקטנוע המעורב (ע' 12 ש' 21). הוא אישר גם כי בצד שמאל המיועד לביצוע פנייה שמאלה עמדה משאית או אוטובוס שהסתירו את שדה הראייה מכיוון נסיעת קטנוע הנפגע. לטענת הנאשם, הנפגע נסע במהירות בנתיב צר ולכן הופתע כאשר ראה את רכב הנאשם.

### דין והכרעה

8. אין חולק כי הנאשם ביקש לבצע פנייה שמאלה בצומת. במקום עמד כלי רכב כבד. התשובה לשאלה אם מדובר במשאית או אוטובוס היא חסרת חשיבות בענייננו. הנאשם וע"ת 3 טענו כי רכב זה היה בעצירה מלאה וגרסתם בנקודה זו מקובלת עלי. הנאשם החל לבצע פנייה שמאלה בצומת כאשר לפתע הגיע הנפגע על קטנוע. מכיוון שנתיב הנסיעה של הנפגע נחסם על ידי רכב הנאשם כעולה מעדותו של ע"ת 3, בלם הנפגע את קטנועו, החליק, נפל ונחבל. לאחר התאונה עזב הנאשם את מקום התאונה מבלי להותיר את פרטיו לנפגע וסירב למסור בשיחה מאוחרת יותר עם הנפגע בנימוק כי אינו "מעורב" בתאונה.

9. עד כאן הובאו העובדות שאינן שנויות במחלוקת. לצורך הכרעה בהליך יש להכריע בשאלות הבאות:

1. האם הנפגע אכן נסע "במהירות" כפי שטען הנאשם?

2. האם הנאשם נכנס לצומת וניסה לבצע את הפנייה שמאלה באופן זהיר וסביר?

3. האם היה מגע בין כלי הרכב בעקבות התאונה?

4. האם הנאשם אחראי לתאונה או לכל הפחות "מעורב" בתאונה באופן המקים חובה מצדו למסור



פרטיו לנפגע ולהודיע על התאונה למשטרה? .

10. כפי שאראה להלן, גרסת הנאשם כי הנפגע נסע במהירות היא גרסה כבושה שמשקלה אפסי מה גם שהיא סותרת את עדויות הנפגע וע"ת 3 שהינו עד ניטרלי ועל כן נכון לייחס משקל משמעותי לגרסתו. עוד אראה כי הגם שלא ניתן לקבל את גרסת הנפגע כי היה מגע ביו כלי הרכב בעקבות התאונה הרי שגם ללא מגע כזה, אחראי הנאשם לקרות התאונה ולנזק בגוף וברכוש שאירע במסגרתה. מתוקף אחריותו לתאונה, הנאשם וודאי עונה להגדרת "מעורב" בתקנה 144 לתקנות התעבורה וחב חובת דיווח על התאונה וחובה למסור פרטיו לנפגע.

### מהירות נסיעת הנפגע

11. הנאשם תולה את קולר האחריות לתאונה בכך שנפגע נסע במהירות. כפי שאראה, אין לטענה זו על מה שתסמוך ואני סבור כי ניתן לקבוע כי הנפגע נהג במהירות סבירה לתנאי הדרך. ראשית, ע"ת 3 שהינו עד ניטרלי העיד כי הנפגע נסע לפניו ומהירות נסיעתו של הנפגע הייתה סבירה ביחס לתנאי הדרך. בהתחשב בכך שגרסה זו באה מפיו של צד שאינו מעוניין בתוצאות ההליך אני סבור כי יש לתת לה משקל נכבד. שנית, הנפגע ציין בעדותו כי נהג במהירות 50-60 קמ"ש. אין מדובר במהירות חריגה ומכל מקום ההגנה לא הביאה כל נתון המלמד כי נוכח תנאי הדרך מדובר במהירות בלתי סבירה. שלישית, היחיד שטען כי הנפגע נהג במהירות היה הנאשם עצמו. ברם, בעדותו במשטרה שניתנה סמוך למועד התאונה לא העלה הנאשם בדל טענה בעניין מהירות נסיעת הנפגע. העובדה שהנאשם כבש משך כ- 3 שנים את גרסתו בנוגע לנסיעתו "המהירה" של הנפגע ללא ציון טעם סביר לדבר מביאה למסקנה כי משקל גרסה כבושה זו הוא אפסי. זאת ועוד: הנאשם נשאל בחקירה נגדית כיצד עלה בידו לקבוע או להסיק כי הנפגע נהג במהירות נוכח פרק הזמן הקצרצר בו עלה בידו להבחין בו לפני התאונה. לכך השיב הנאשם כי "**הוא אמר את זה בחקירה**" (ע' 13 ש' 31). במלים אחרות, הנאשם אינו טוען טענה זו בהתבסס על דברים שקלטו חושיו. די בכל הטעמים שהובאו לעיל על מנת לדחות את גרסת הנאשם בנוגע לנסיעה מהירה של הנפגע. בנפול גרסה זו לא נמצא כל טעם אחר להסביר את קרות התאונה זולת חוסר הזהירות של הנאשם באופן בו נכנס לצומת וביצע את הפנייה.

### כניסת הנאשם לצומת וביצוע פנייה שמאלה

12. הנאשם "זגזג" בתשובותיו לשאלה אם לפני ביצוע הפנייה שמאלה טרח לעצור את רכבו ולהתבונן בתנועה המגיעה מן הכיוון הנגדי. נדגיש, כי הגם שאין חובה לעצור לפני ביצוע הפנייה שמאלה הרי שבנסיבות המקרה ונוכח רכב כבד החוסם חלק משדה הראייה, מתחייב היה שהנאשם ינקוט משנה זהירות לפני ביצוע הפנייה ובכלל זה יעצור את רכבו בקו המשאית (או האוטובוס) על מנת לשפר את שדה ראייתו ביחס לתנועה המגיעה מלפנים. **בחקירה ראשית** ציין הנאשם כי עצר את רכבו ואותת לפני ביצוע הפנייה. **בחקירה נגדית** לעומת זאת הבהיר הנאשם כי לא עצר לפני קו המשאית על מנת לבחון את הרכבים המגיעים מן הנתיב הימני ("ש. כלומר לא היה מצב שלמעשה נעצרת בקו של המשאית כדי לבחון את הרכבים המגיעים על הנתיב הימני? ת. אמת" ע' 13 ש' 1-2). ושוב, **בחקירה חוזרת** שב הנאשם על גרסתו לפיה עצר את רכבו ואז ביצע את הפנייה ("**לקחתי שמאלה. עצרתי. המשאית עמדה...**") ע' 14 ש' 25-26). ודוק: אם הנאשם אכן סותר עצמו בתשובותיו בנוגע לעצם עצירתו לפני ביצוע הפנייה, פשיטא שקיים קושי לתת אמון בגרסתו בדבר נהיגתו הזהירה והסבירה. מאידך, אם הנאשם איננו סותר את עצמו בתשובותיו האמורות כי אז משמעות הדבר היא כי הנאשם עצר את רכבו במקום כלשהו שאיננו המקום האופטימלי לקבלת שדה ראייה מלא ככל



האפשר לכיוון התנועה הבאה ממול, בשים לב לקיומה של המשאית ( או האוטובוס). כך או כך, קשה להסיק מקיומה של גרסה זו כי הנאשם נהג במקרה זה במשנה זהירות כמתחייב מנוכחות המשאית ( או האוטובוס) והמגבלה שיצרה על שדה הראייה לכיוון התנועה הבאה ממול.

13. הנאשם חזר וטען בעדותו כי ביצע את הפנייה "בזחילה" או "כמו סבא" ובקיצור: בזהירות ובאטיות רבה. האמנם? לטעמי גרסה זו גם היא כבושה ומשקלה אפסי שכן הנאשם לא העלה ולו בדל טענה בעניין נהיגתו האיטית או הזהירה בעת שנחקר במשטרה ביום 1.7.13 תמוה כיצד לאחר כשלוש שנים נזכר הנאשם לדלות לפתע פרט זה מנבכי זכרוננו לאחר שלא ראה בו, לכאורה, כבעל חשיבות לצורך מסירת גרסתו במשטרה.

### מגע בין כלי הרכב

14. לטעמי אין כל חשיבות לקיומו של מגע בין כלי הרכב לצורך קביעת אחריות הנאשם לתאונה. ברם, מכיוון שההגנה הרחיבה בעניין זה, אתיחס לעניין אף אני. אפתח ואומרי כי לטעמי לא הוכח ברמת ההוכחה הנדרשת בפלילים קיום מגע בין כלי הרכב בגדר האירוע התאונתי. הנפגע העיד אמנם כי היה מגע בין כלי הרכב אולם מדוח הפעולה של ע"ת 1 עולה תמונה הפוכה לפיה לא היה כל מגע בין כלי הרכב. די בכך כדי להטיל ספק בנכונות הגרסה בדבר קיום מגע בין כלי הרכב. יש להוסיף כי לגרסת הנאשם במשטרה ובבית המשפט לא היה מגע בין כלי הרכב וגרסה זו נותרה איתנה גם בחקירה נגדית. ע"ת 3 שנסע מאחורי אופנוע הנפגע לא ראה מגע בין כלי הרכב כך שאין בעדותו לחזק או להחליש גרסת מי מהצדדים בעניין. ואחרון: בוחן התנועה לא ביצע התאמת נזקים לכלי הרכב בעקבות התאונה ולא קבע דבר בעניין מגע ביניהם. נוכח כל האמור אינני סבור כי ניתן לקבוע קיומו של מגע בין כלי הרכב בעת התאונה.

15. כפי שצינתי, אינני סבור כי יש הכרח בקיומו של מגע בין כלי הרכב על מנת לקבוע את אחריותו של הנאשם לתאונה. עבירות של אי מתן זכות קדימה לרכב הבא ממול, נהיגה בחוסר זהירות ונהיגה בדרך הגורמת נזק הן עבירות מסוג "אחריות קפידה". בעבירות אלה די לה לתביעה להוכיח כי מתקיימים יסודותיה העובדתיים של מי מן העבירות דלעיל על מנת אל כתפי הנאשם את הנטל להוכיח כי לא היה רשלן ובנסיבות מדובר בתאונה בלתי נמנעת ( ראו לעניין זה: רע"פ 4010/04 **ראזק נ' מדינת ישראל** (מיום 6.5.04). במקרה זה, ולאור כל שצוין לעיל לא ניתן לומר כי הנאשם עמד בנטל הרובץ לפתחו. זאת ועוד: הנאשם הודה בעדותו כי "זכות הקדימה" בנסיבות המקרה הייתה של הנפגע (".. **אמת כי זכות הקדימה היא שלו**" ע' 12 ש' 21). תקנה 1 לתקנות התעבורה מגדירה "מתן זכות קדימה" כך: **"מתן אפשרות לעוברי דרך אחרים שלהם נקבעה זכות קדימה להתקדם בדרך בלי לעצור, להמתין, לשנות את מהירותם או לסטות מקו התקדמותם"**. אין חולק כי כניסתו של הנאשם לצומת לצורך ביצוע פנייה שמאלה וחסמתו של נתיב נסיעתו של הנפגע - כעולה מעדות ע"ת 3 המהימנה עלי - חייבה את הנפגע לבלום את קטנועו ובתוך כך החליק, נפל ונחבל. ברור אם כן כי הנאשם לא כיבד את זכות הקדימה של הנפגע וחייב אותו לבלום ובעקבות זאת להחליק וליפול. בחינת הקשר הסיבתי מלמדת כי ללא חסימת נתיב הנסיעה של הנפגע, לא היה הנפגע בולם, מחליק, נופל ונחבל. בהיבט המשפטי ברור כי נהג החוסם נתיב נסיעה של נהג אחר ומחייב אותו לבלום את רכבו יכול וצריך לצפות כתוצאה אפשרית כי בניסיון להימנע מהתנגשות של כלי הרכב תתרחש החלקה של הרכב הבולם ובעקבותיה עשוי להיפגע הנהג. קיומו של קשר סיבתי עובדתי ומשפטי בין אופן נהיגתו של הנאשם לחבלות שנחבל רוכב האופנוע יש בהן כדי להטיל את אחריות לתאונה ותוצאותיה על כתפיו של הנאשם, גם ללא מגע ישיר בין כלי הרכב.



**חובת הדיווח ומסירת פרטים של הנאשם**

16. מכל האמור עולה כי לא זו בלבד שהנאשם "מעורב" בתאונה אלא הוא גם אחראי לה. על פי נתוני האירוע כאמור לעיל, לא ניתן לייחס תרומת רשלנות לנפגע. תקנה 144(א) לתקנות התעבורה חובות שונים על "מעורב" בתאונה ולא בהכרח על "אחראי" לתאונה. לא בכדי נקטה תקנה 144 לתקנות התעבורה לשון "מעורב" ולא "אחראי". לעתים קרובות קיים קושי לקבוע מיהו "האחראי" לתאונה ללא בירור וליבון מעמיק שלא ניתן לבצעם מיד לאחר התאונה. על כן, די היה למחוקק המשנה בזיקה רופפת יותר של נהג לאירוע ("מעורבות") על מנת להקים את חובתו לדווח למשטרה על התאונה וחובתו למסור פרטים.

17. מחומר הראיות עולה כי הנאשם הפר 2 חובות מרכזיות כאחראי לגרימת התאונה וממילא כ"מעורב" בתאונה. חובה אחת היא לדווח למשטרה על קרות התאונה. האחרת היא למסור לנפגע את פרטיו. הנאשם לא מסר את פרטיו לנפגע לאחר התאונה ובעקבות שיחה שקיים עימו הנפגע, סירב הנאשם במפגיע לתת פרטיו. בנפול טענת הנאשם כי אינו "מעורב" בתאונה, נשמט היסוד לצידוק שמצא הנאשם לעצמו שלא למסור את פרטיו לנפגע. על כן דעתי היא כי יש להרשיע את הנאשם גם בעבירה של אי מסירת פרטיו לנפגע. הנאשם אישר כי לא פנה ביוזמתו למשטרה ( ע' 14 ש' 16-17) ואין טענה כי דיווח למשטרה על התאונה לאחר שקרתה. בנסיבות אלה אני סבור כי יש לראות בו גם אחראי לעבירה של אי מסירת הודעה על תאונה.

18. נוכח כל האמור לעיל מצאתי להרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

ניתנה היום, 5.5.16, במעמד הצדדים